

Teater i provinsen

Teater Momentum er 'Den forhutlede ælling', der blev en odensiansk flamingo. Teatret har oplevet en ekstrem publikumsudvikling og skabt en helt ny og anderledes teaterkultur i byen.

Generalforsamling

En veloplagt Generalforsamling 2016 rundede vigtige debatter om solidaritet, overenskomster, ligestilling og etnicitet – og bød på masser af varme gensyn med gode kolleger.

Leder

Kunstnere har en betydelig samfundsmæssig magt, når de udtaler sig, og det kan være voldsomt skræmmende for en politiker. Hvad kan jeg sige? Væn jer til det!, skriver Katja Holm.

#04 2016

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

Det bedste fra Cannes

**Skuespillerpræstationer,
du kan glæde dig til**

Elsket og frygtet

**Revy er
ren rock'n'roll**





SEKRETARIAT FOR DANSK SKUESPILLERFORBUND OG FILMEX



SCENELIV udgives af Dansk Skuespillerforbund

og udkommer 8 gange årligt.
Oplag: 2.700 eks. - Abonnement: 425 kr. årligt

MAGASINET SCENELIV

Dansk Skuespillerforbund,
Tagensvej 85, 3. sal
2200 København N
Telefon: 33 24 22 00
Fax: 33 24 81 59
Mandag-fredag 9-12 og 13-15.
dsf@skuespillerforbundet.dk
www.skuespillerforbundet.dk

Artikler, læserbreve og lign. sendes til:
ck@skuespillerforbundet.dk
Redaktion: Charlotte Kiberg (redaktør),
Katja Holm (ansvarshavende).

Annoncer sendes til: Jette Rydder
jr@skuespillerforbundet.dk.
(Debatindlæg, anmeldelser, mindeord osv. må
maks. fylde 2800 anslag inkl. mellemrum.)

Tryk: KLS Grafisk Hus.
Design: ad-man.dk.

ANNONCEPRISER OG FORMATER (b x h)

Helside annonce (170 x 270) 9.000 kr.
Bagsiden (190 x 260 + beskæring) 9.000 kr.
2/3 side annonce (170 x 192) 6.500 kr.
1/2 side annonce (170 x 133) 5.000 kr.
1/3 side annonce - horisontal (170 x 60) 2.500 kr.
1/3 side annonce - vertikal (54 x 270) 3.500 kr.
Visitkort-annonce (83 x 58) 700 kr.
(maks. 400 anslag inkl. mellemrum)
Medlemsannoncer (83 x 58) 350 kr.
(maks. 400 anslag inkl. mellemrum)

Annoncemateriale skal afleveres i pdf-format.
Alle priser tillægges moms.
Særlige annonceønsker:
Kontakt Jette Rydder - tlf. 33 24 22 00

DSF'S BESTYRELSE

Katja Holm (formand), Daniel Bevensee, Adam
Brix, Christian Damsgaard, Andreas Jebro,
Peder Holm Johansen, Peter Christoffersen,
Max-Emil Nissen, Magnus Bruun, Anne Voigt
Christiansen, Søren Bang Jensen, Rebekka
Lund, Johanne Nørregård-Nielsen, Benjamin Boe
Rasmussen, Ulla Ricklander, Andrea Deres
(suppleant)

DSF'S SEKRETARIAT

Formand: Katja Holm
Sekretariatschef: Anna-Katrine Olsen
Vicesekretariatschef: Kim Hansen
Kommunikationschef: Charlotte Kiberg
Chefjurist: Maj Hagstrøm
Juridiske konsulenter: Magnus Homann Poulsen,
Jørgen Byrdal Kloch Larsen, Morten Lisby
Socialkonsulent: Nanna Møller
Sekretær: Hanne Arlund
Kursuskoordinator: Karin Iwersen
Sekretær for formand og sekretariatschef:
Tine Fangel
Regnskabschef og Filmex: Heidi Holm Madsen
Webmaster og Filmex: Jette Rydder
Håndbog og Filmex: Kristine Staffeldt
IT- manager og Filmex: Sengül Kaya-Mortensen
Filmex-medarbejder: Thomas Heldrup Christensen
Projektmedarbejder: Kasper Grande
Reception: Bente Wittenborg

DEADLINE TIL NÆSTE NUMMER: 11. AUGUST 2016

Ny Filmex-bestyrelse

Et EU-direktiv har pålagt Danmark at lave et sæt nye regler for kollektive forvaltnings-organisationer. De nye regler skal sørge for størst mulig medlemsdemokrati og gennemsigtighed, herunder, at det er de rigtige, der sidder i bestyrelsen og at rettighedshaverne bredt får indflydelse.

Det er baggrunden for, at Filmex netop har vedtaget nye vedtægter og valgt en ny bestyrelse. Den nye bestyrelse består fra DSF af Katja Holm, der fortsat i er formand for Filmex, Mette Marckmann og Hassan Preisler. Dansk Artistforbund er repræsenteret ved Thomas Sømod og fra Dansk Musikerforbund sidder Morten Madsen med i bestyrelsen. For at sidde med i bestyrelsen, skal man repræsentere en organisation, der repræsenterer en væsentlig del af rettighedshaverne.

Du kommer ikke til at mærke nogen forskel, for forandringerne i Filmex handler om arbejdsgange og om procedurer, og får ikke indflydelse på, hvor mange penge, du vil få udbetalt.

Tjen penge på at samle pensionen

Hvis du har flere små, passive pensionsordninger stående, risikerer du, at opsparingen bliver ædt op af gebyrer. Til gengæld kan du spare mindst 816 kroner om året – og samtidig få bedre overblik – hvis du samler pensionspengene. Log på mitpfa.dk og se, hvordan du kan overføre til PFA Plus. Kig efter "Saml din opsparring" i Mine beskeder.



#04 2016

Stillfoto fra filmen 'Still Society'



SKUESPILLERPRÆSTATIONER, DU KAN GLÆDE DIG TIL

6

Fra Mark Rylance til Sonia Braga. Vi har været til filmfestival i Cannes og håndplukket en stribe pragtpræstationer, du kan glæde dig til at se i biografen, når filmene kommer til Danmark til efteråret.

REVVY ER REN ROCK'N'ROLL

10

Revyerne blomstrer over hele landet fra maj til august. Omkring 100 danske skuespillere hengiver sig hvert år til denne specialdisciplin, en særlig genre, som mange elsker – og andre frygter.

ÅRLIGT MANIFEST OG KUNSTNERISKE BENSPÆND

13

Teater Momentum skriver sig ind i en eventyrlig fortælling om en forhutlet ælling, der blev en slags odenseansk flamingo. Teatret har oplevet en ekstrem publikumsudvikling og skabt en ny og anderledes teaterkultur i byen.

GENERALFORSAMLING

17

"Der er mange kønne, både mænd og kvinder, i teaterverdenen, det kan jeg jo godt lide," sagde Anne Linnet, da hun modtog Dansk Skuespillerforbunds Kulturpris på generalforsamlingen. Se selv billeder og højdepunkter fra GF16.

Foto: Henrik Petit



Foto: Daniel Buchwald



Foto: Henning Hjorth



FORSIDEFOTO:

Fra Rottefælden. Fotograferet af Niller.

ROSENGADE KUNST & KULTUR LIVE

ROSENGADE 21 · ALLINGE · 16. – 18. JUNI

Visioner for en
Kreativ Fremtid

INVITATION

ROSENGADE KUNST & KULTUR LIVE byder jer indenfor til et møde med kunstnere, kulturfolk og mange andre under Folkemødet på Bornholm.

Vores program byder på alt fra kulturpolitiske debatter, ungdommens visioner, fællessang, kulturquizzes til koncerter, kunst og performances i og uden for Rosengade.

Anders Breinholt og Lene Johansen er debatværterne, der fører paneler og publikum sikkert igennem tre intensive dage med kunst og kultur i fokus.

OPLEV BL.A.:

- Fællessang hver dag
- Kunstnere med en sag i samtale med politikere med et kald
- Debatter – bl.a. om fremtidens TV samt hvordan man fordobler unges lyst til koncerter
- Ungdomspartiernes brandtaler for kulturen anno 2030
- Anders Breinholts legendariske kulturquizshow hvor to generationer af politikere dyster mod publikum
- Koncerter hver aften kl. 21.30 med Fallulah, Allan Olsen og Aura Dione
- Happenings, performances, kunstneriske overraskelser og jam i natten i Rosengadeteltet
- Kolde drinks i Rosengade Loungen. Det hyggeligste hjørne af hele Folkemødet

... eller find noget i programmet som kan ses på www.facebook.com/rosengadelive

#kulturdk · Twitter: @kunstogkultur · Vi glæder os til at se jer i Rosengade!

Vi giver
EN RUNDE KOLDE DL
kl. 16 – torsdag,
fredag & lørdag.

BESØG ROSENGADES HYGGELIGE LOUNGE Bordbestilling: Rosengade@dansklive.dk Program på www.facebook.com/rosengadelive

ROSENGADE – KUNST & KULTUR LIVE er

Dansk Artist Forbund · Dansk Musiker Forbund · Dansk Live · Koda · Danske Populære Autorer · Musikforlæggerne
Dansk Kunstråd · Dansk Kapelmesterforening · Dansk Skuespiller Forbund · Dansk Kor Forbund · Billedkunstneres Forbund
ORA – Organisationen af Rytmiske Amatørmusikere · Organisationen Danske Museer · Jazzdanmark · ROSA – Dansk Rock Samråd
Foreningen af Kunsthaller i Danmark · IFPI · Landsdelsorkesterforeningen · Teatrenes Interesse Organisation · Dansk Solist Forbund
AKKS – Amatørernes Kunst & Kultur Samråd · Danske Bladtegnere · Gramex

I SAMARBEJDE MED


ROSKILDE FESTIVAL


ticketmaster® ROYAL BEER

Nyt udefra



Shakespeare var da tysker

I april fyldte Shakespeare 400 år, og i den anledning fik det tyske website Deutsche Welle Shakespeare-eksperten Hans-Jörg

Modlmayr til at kigge tilbage på hvordan, tyskerne gennem tiden har oversat den store forfatter.

"Shakespeare-oversættelserne i romantikken er et typisk barn af sin tid. Dengang var man ret sippet, så den vitale Shakespeare blev i den grad tonet ned, så historierne passede bedre til borgerskabet. Man kunne ikke så let bare gå hen og læse originaludgaven, så derfor troede de fleste faktisk også, at oversætteren, en mand ved navn Schlegel-Tick, var den egentlige forfatter," siger Hans-Jörg Modlmayr.

Han fandt også frem til, hvad han kalder 'nazisternes kulturelle barbari'.

"Fra og med 1920'erne brugte man Hans Rothes oversættelser, men så skete der en form for kulturel barbari under det nazistiske styre. Det tyske Shakespeare-selskab foreslog propagandaminister Goebbels at fjerne alle Rothes oversættelser med det argument, at Shakespeare var blevet for let at forstå. Forslaget skal ses i relation til, at sproget i Hitlers 'Mein Kampf' var sådan en slags pseudotysk, der næsten kunne gøre en syg," forklarer Hans-Jörg Modlmayr.



Onemanshow med Fabrice Luchini

4. august får vi den franske skuespiller Fabrice Luchini at se i 'Hermelinen', hvor han spiller sammen med Sidse Babett Knudsen,

som vandt en César for sin rolle i lige netop den film. Vi har tidligere kunnet opleve franskmanden i danske biografer i filmene 'Selv i de bedste hjem' og 'Cykeltur med Molière,' og for feinsmækkere er der nu også en unik mulighed for at se ham i Paris på Théâtre Montparnasse frem til 28 juni.

At kalde stykket 'Fabrice Luchini – Poésie?' for et onemanshow er nok en smule vidtløftigt, men kender man den dygtige, velformulerede – men også krukke skuespiller – får man med garanti alle sider af hans talent at se. Han kan nemlig slet ikke lade være med at vise det frem. I stykket kredser han om, hvad poesi er, og publikum vil krydse store franske litterære skikkelser – for eksempel Flaubert, Baudelaire og La Fontaine.

Ny Romeo og Julie i London

Traditionen for at opføre Shakespeares 'Romeo og Julie' er naturligvis stærk i London, så der går ikke lang tid mellem de forskellige udgaver. Blandt mindeværdige par på scenerne i West End har gennem årene været

Laurence Olivier og Peggy Ashcroft i 1935, John Stride og Judi Dench i 1960, Estelle Kohler og Timothy Dalton i 1973 og Francesca Annis og Ian McKellen i 1976. Denne gang er det The Kenneth Branagh Theatre Company, der sætter forestillingen op på The Garrick Theatre.

I hovedrollerne som de to unge elskende er Lily James og Richard Madden. Lily James brød igennem i tv-serien 'Downton Abbey', hvor hun spillede Lady Rose. Richard Madden er heller ikke helt ukendt, for han kunne ses som prins i filmen 'Eventyret om Askepot', der havde dansk biografpremiere i marts måned. Med i det nye stykke er også veteranen Derek Jacobi som Mercurio. 'Romeo og Julie' anno 2016 kører til november måned.



Bette Midler tilbage på Broadway

I begyndelsen af marts 2017 returnerer 70-årige Bette Midler til Broadway. Hun skal spille hovedrollen som Dolly Gallagher Levi i 'Hello Dolly', der oprindeligt er fra 1964. Fra 13. marts er der planlagt en stribe forpremierer, mens premieren forventes at ligge i april 2017. Bag den nye 'Hello Dolly' står stærke kræfter, som producer Scott Rudin og instruktør Jerry Zaks, der blandt andet tidligere har instrueret 'Six Degrees of Separation' og 'Guys and Dolls'. Folkene bag forestillingen mener, at Bette Midler er den eneste, der kan tage arven op efter Ginger Rogers, Betty Grable og Mary Martin, der var nogle af de navne, som oprindeligt spillede rollen. Senest fik showet en revival i 1995, hvor Carol Channing vandt en Tony. Bette Midler optrådte sidst på Broadway i onewomanshowet 'I'll Eat Your Last' i 2013, som hun med stor succes spillede 73 gange.





Skuespillerpræstationer, du kan glæde dig til

Filmfestivalen i Cannes er en voldsom
og inspirerende vrimmel af fantastiske og
forfærdelige film og alt muligt
ind i mellem. Vores første møder
med historierne i filmene er

skuespillere fra hele verden. Undertegnede har udvalgt
fem præstationer, der senere bliver vist i de danske biografer.

Ud fra fem vidt forskellige faglige opgaver, opstår en håndfuld vidt
forskellige og forunderligt fantastiske skuespillerpræstationer.



Af Jacob Wendt Jensen

#1 Mellem naturalisme og animation

Der ligger en reel skuespillerpræstation bag motion capture-teknikken, der kan oversættes til, at man 'fanger skuespillerens bevægelse' og sætter vedkommende ind i en animeret verden eller i en rigtig film for den sags skyld. Steven Spielberg bruger i sin nye film, 'Den store venlige kæmpe', en af Englands mest respekterede teaterskuespillere i hovedrollen som kæmpen, nemlig Mark Rylance.

Filmen er baseret på Roald Dahls børnebog fra 1982, og handler om den lille pige Sophie, som bliver kidnappet og taget med til kæmpernes land meget langt væk. Den del af filmen, som foregår i London, er således rigtig film, mens fantasiverdenen er animeret i computeren.

Mark Rylance er ikke hvem som helst. Han var for eksempel den første direktør på Shakespeare teatret The Globe fra 1995 til 2005, og tidligere på året vandt han en Oscar for sin rolle som spion i Spielbergs 'Spionernes bro'. Det interessante ved hans spil som kæmpen er, at hans blide diktation smelter

sammen med animationen, og kæmpens ansigtsudtryk er modeleret efter Rylances ansigt. Det giver en præstation, der ikke ligner en skuespiller i naturlig stil, men som også er noget helt andet end det at lægge stemme til en animationsfilm.

Herhjemme skal der nok stadig være de skuespillere, der rynker på næsen af motion capture-skuespil, for dansk film er ikke et stort og rigt nok sted til, at vi har prøvet meget af den slags endnu. Men selv om 'Den store venlige kæmpe' som sådan ikke er blandt Spielbergs bedste film, tror jeg alligevel, at den vil give anledning til fornyet diskussion om, hvorvidt motion capture-roller skal have sin egen kategori til for eksempel uddelingen af Oscar-prisen.

Mark Rylance i Steven Spielbergs 'Den store venlige kæmpe' har dansk premiere 21. juli.

#2 Ordrig dobbeltgænger

Som filmelsker har det været en smule svært at tage skuespilleren Jesse Eisenberg til sig. Den 32-årige new yorker har ganske vist været intens i sine roller som for eksempel Mark Zuckerberg i 'The Social Network', men han har også specialiseret sig i roller med en evig ordstrøm, som næsten har skygget for skuespillet. Faktisk var det en lise at se ham i thrilleren 'Night Moves', hvor han ikke skulle sige så meget.

Men så fik han hovedrollen i Woody Allens nye film 'Café Society', der blev vist som åbningsfilm på filmfestivalen i Cannes. Og det var som om, hans talent for at agere gennem at tale på en særlig nervøs facon, fandt et hjem hos Woody Allen.

Alle mandlige hovedroller i Woody Allens film er, efter han selv er blevet for gammel til at spille romantisk helt, en erstatning for ham selv. Således også Bobby Dorfman. En ung



jødisk fyr fra New York, der vælger at prøve lykken i Hollywood i 1930'erne. Han får efter møje og besvær foden indenfor i sin onkels PR-bureau, hvor der ivrigt namedroppes skuespillere- og instruktørnavne fra Hollywoods gyldne periode. Jesse Eisenberg er realistisk som en ung Woody Allen, hvad der er mislykkedes for flere andre skuespillere gennem tiderne. For eksempel for Kenneth Branagh i 'Celebrity' og Jason Biggs i 'Anything Else'.

Det var ellers ikke sådan, at Jesse Eisenberg fik besked på at spille som Woody Allen. Dels giver instruktøren ikke mange dessiner til skuespillerne, fordi han mener deres succes ligger i selve castingen, og dels så skruer Woody Allen stort set kun på tempoknappen, når først filmindspilningerne er i gang. 'Langsommere' eller 'hurtigere' bliver der sagt, hvis der skal mere end et forsøg til at få scenen i kassen. En stor del af baggrunden for Eisenbergs match med rollen ligger derimod i, at han selv er fra New York og af jødisk afstamning. Og så kom det i øvrigt frem under filmfestivalen i Cannes, at Eisenberg faktisk som helt ung skrev et filmmanuskript baseret på Woody Allens barndom. Han sendte det til Woody Allens management, men fik det i hovedet igen med slet skjulte trusler om søgsmål, hvis han gik videre med det.

Jesse Eisenberg i Woody Allens 'Café Society' har dansk premiere 6. oktober.

#3 Ukendte giganter i topmøde

I Maren Erdes fantastisk rørende, morsomme og velspillede 'Toni Erdmann' får skuespillerne tre timer til at vise, hvad de kan, og ifølge instruktøren er filmen kogt ned fra omkring 100 timers råbånd. Skuespillerne har altså fået lov til at prøve lidt af hvert i historien om den midaldrende musiklærer Winfried (Peter Simonischek) og datteren Ines (Sandra Hüller). Hun kører derudaf med erhvervskarrieren i Rumænien, hvor hun lever af at være den slags konsulent, der rationaliserer store firmaer og fyrer folk, og Winfried kan slet ikke nå ind til hende.

Han satser på at få mulighed for at komme ind på livet af hende ved at tage en uannonceret tur til Rumænien. Ved hjælp



af et gebis, en paryk og et jakkesæt optræder faderen i hendes nærhed, og selv om hun lægger mærke til ham, genkender hun ham ikke. Han satser mere og mere og til en fest dukker han pludselig op som coachen Toni Erdmann, deraf filmens navn.

I begyndelsen ved man som tilskuer ikke rigtigt, hvad man skal med det hele, men langsomt åbner der sig sprækker i de to karakterer. Sandra Hüller spillede i 2004 hovedrollen i den stærke tyske film om djævluedrivelse 'Requiem', mens Peter Simonischek er en østrigsk teaterlegende, vi aldrig rigtigt har set på film herhjemme før.

Det giver ikke nogen mening at forsøge at rangordne de to skuespilleres præstation, men om Sandra Hüller kan man blot sige, at hendes spil er et mesterstudie i forknythed og selvkontrol. Hele vejen åbner de to lige netop de små sprækker, der skal til, så vi hænger på til den afsluttende time, hvor humoren for alvor udløses i flere frydefuldt udtænkte finaler, som jeg aldrig før har set i en artcinemafilm.

Sandra Hüller og Peter Simonischek i Maren Ades 'Toni Erdmann' har dansk premiere til efteråret/vinter.

#3





#4 Komiker i klassisk drama

England er et stort land med mange dygtige skuespillere. Derfor er det gennem Ken Loachs lange karriere igen og igen lykkedes ham at introducere fremragende ukendte engelske skuespillere til et verdenspublikum. Navne som Robert Carlyle i "Riff-Raff" (1991) og Peter Mullan i "My Name is Joe" (1998) er blot to af de navne, der springer ud af erindringen.

I hans nye film gør han det igen. I "I, Daniel Blake", der meget fortjent vandt Den Gyldne palme, spiller Dave Johns hovedrollen som en rekonvalescent mand, der ikke for alvor kan få sundhedssystemet til at forstå hans situation efter et hjerteslag. Traditionen tro er Ken Loachs film et angreb på et eller andet überbritisk, og her handler det om et velfærdssystem.

Den måde Ken Loach laver film på, er helt nede på jorden og uden de store dikkedarer. Det er historien, der er vigtig, ikke nogen form for effekter. Man kunne kalde det Dardenne brødrene uden kameraet på skulderen. Når der ikke er de store tekniske fiksfakserier i en film, og når historien er filmens essens, kommer skuespillerne til at betyde så meget desto mere. Dave Johns er faktisk komiker og ikke decideret teaterskuespiller. Skruet en smule ned i armbevægelser virker han vanvittigt god i rollen, der igen er et bevis på, at skuespillere med komiske talenter også kan spille drama, hvis bare der bliver skruet lidt på knapperne.

Under filmens fortekster hører vi en social- og sundhedsmedarbejder stille komplet irrelevante spørgsmål til patienten, og her mærker man Dave Johns humoristiske sans. Skuespilleren har også bare sådan et ansigt, der bærer på et diskret gavtyvesmil. Det er med til at gøre 'I, Daniel Blake' til et rammende og sørgmuntret portræt af Storbritannien, der er ligeså betimeligt, som de film Ken Loach lavede for 40 eller 50 år siden. Den britiske instruktør har flere gange erklæret, at han er på vej på pension, men igen og igen kan han ikke nære sig, selv om han fylder 80 år 17. juni.

Dave Johns i Ken Loachs 'I, Daniel Blake' har premiere i de danske biografer til efteråret/vinter.

#5 Stolt bærer hun hele filmen

I brasilianske 'Aquarius' spiller Sonia Braga rollen som en 65-årig pensioneret musikantmelder, der ligger i krig med nogle ejendomsspekulanter. De ser gerne, at hun som den sidste indbygger i en gammel bygning flytter, så de kan bygge et helt nyt og moderne boligkompleks ved stranden i Recife. Temaet i 'Aquarius' er gammelt versus nyt. Clara (Sonia Braga) holder af sine vinylplader, hvad en ung journalist, der laver et interview

med hende, ikke forstår. I det hele taget er det tid til at tænke over fortiden, samtidig med, at nutiden trænger sig på. Det er fortidens moralske begreber stillet over for nutidens, og det er tankerne om et levet liv. Hvordan skal de sorteres, og hvilke flash-backs får man hvornår?

Clara har levet livet, fornemmer man, og hun gør det for så vidt stadig. For eksempel når hun sætter Queens 'Fat Bottomed Girls' på for at genere overboerne og bestiller en gigolo, når det stikker hende. Hun må dog efterhånden indse, at hendes egne moralske værdier er anderledes end mange af de unge menneskers.

Sonia Braga er med i næsten hvert eneste billede i filmen, og hun er både en skuespilmæssig og æstetisk nydelser at se på. Se 'Aquarius' for hende, for at få en billig tur til Brasilien og for at få et eksotisk skub til at tænke over egne svundne tider.

Samtidig må man sige, at hun investerer sig fuldt og helt i rollen. Vi ser kvinden på 65 år have sex med en ung mand. Vi ser hende halvt nøgen uden det ene bryst, hun har fået fjernet på grund af en kræftsygdom. Vi ser hende i fuldt flor, og vi ser hende begynde at visne. Sonia Braga var en overgang i et forhold med Robert Redford, efter at have været med i hans 'The Milagro Beanfield War' i 1988, og hun var også med i 'Edderkoppekvindens kys' (1985) og 'Moon Over Parador' i 1988.

Sonia Braga i Kleber Mendonça Filhos 'Aquarius' har premiere i de danske biografer til efteråret/vinter.



Revy er

Fra maj til august ruller revyerne sig ud over hele landet. Rundt regnet 100 skuespillere optræder hvert år i denne specialdisciplin, som mange elsker – og andre frygter. Kom med ind bag kulissen og hør hvorfor.



Kristian Holm Joensen.
Fotograferet af Thomas Petri.



Cirkusrevyen 2016. Fra venstre: Henrik Lykkegaard, Lise Baastrup, Lisbet Dahl, Ulf Pilgaard og Niels Ellegaard. Foto: Henrik Petit.

ren rock'n'roll

Af Jacob Wendt Jensen

Lise Baastrup er debutant, når det gælder sommerrevyer. Dog fik hun dypet tæerne i revy-vandet med sin medvirken i sidste års vinterrevy i Aalborg. Hun er blevet bidt af genren, og skal i år prøve kræfter med det helt store telt på Dyrehavsbakken. Jeg fanger hende i telefonen på turné med Folketeatrets 'Jean de France'.

"Revy er rock'n'roll, og du skal på mange måder holde tungen lige i munden. Dels skal du være rigtig hurtig til at lære din tekst, og du skal være hurtig til at omstille dig. Og så må du helst ikke være forfængelig angående det, du laver på scenen. Kommer der en chef og sletter din yndlingsmonolog efter premieren, fordi den ikke passer ind i helheden, jamen så er det bare sådan det er. Så kan du få et nyt nummer og en ny paryk stukket ud, som skal lynlæres på få timer.

Derfor tror jeg, vi er nogle, der elsker den slags, og andre hader det. Jeg kan lide det, ligesom det vi for eksempel laver i TV2s 'Rundt på gulvet,'" siger Lise Baastrup, som ikke desto mindre af og til kan få et typisk skuespillermareridt om, at hun står på en revyscene og har glemt sin tekst.

"I Aalborg prøvede vi den situation, hvor chefen meget gerne ville have en tekst igennem, mens skuespillerne ikke kunne se det geniale i den. Vi gav den et forsøg, men det gik ikke for helhedens skyld, og derfor skulle vi meget hurtigt finde et nyt nummer. Da vi endelig fandt det, måtte vi låse os inde i garderoben et par dage for at få styr på teksten. I sådan en situation må man glemme normale arbejdstider. Men revy er alt i alt god træning i at overskue mange ting på én gang."

Skal fænge lynhurtigt

I Aalborg boede Baastrup i Kongrescenteret, hvor hun ikke behøvede at gå uden for en dør. Morgenmad på hotellet, fitness på hotellet, aftensmad på hotellet og derefter forestilling hver aften og en fyraftensøl. Hver dag samme rutine.

I Cirkusrevyen kan hun komme hjem hver dag, og planlægger ved siden af revyen at bruge sommeren på at male en

ny lejlighed på Frederiksberg, sætte reoler op og indspille en mindre rolle i en tv-serie.

Det kan godt nås, selv om man spiller revy hver aften mere end 140 gange. Der er en verden til forskel, og Lise Baastrup er allerede høj ved tanken om hver dag at møde på arbejde et sted, hvor der går heste og glade børn omkring.

"I Cirkusrevyen kan man godt mærke, at de kender deres form vanvittigt godt, og det er betryggende for sådan en som mig. Når Lisbet Dahl siger 'Tro mig, det bliver godt', så tror man på det, og man tror også på beslutningen, når en tekst bliver droppet særdeles hurtigt.

I Aalborg følte jeg, at showet hver aften kun varede i fem minutter. Så hektisk var rumlen bag scenetæppet, selv om forestillingen reelt varede fem kvarter. Jeg håber i løbet af sommeren at nå at blive så meget desto mere fortroligt med revy, at Cirkusrevyen føles som om, den varer et kvarter!

Revy er utrolig god træning i at mærke et publikum og i fastholde dem, for du skal fænge lynhurtigt. Ellers er nummeret tabt på gulvet. En tekst varer mellem to minutter og syv minutter, men du skal have publikum med i løbet af de første 30 sekunder. Så de tror på dig, og så de holder med dig gennem hele sketchen."

Angst for revy

Kristian Holm Joensen har allerede været godt omkring i revyland. Skuespilleren begyndte sin revykarriere i Kerteminde i 2008, og var derefter fire år på Bornholm. Han instruerede revyen i Kerteminde sidste år, og er i år vendt tilbage til Hjørring Revyen, hvor han også optrådte i 2014. Holm Joensen, der også har været med i Teater V i Valbys eneste revy, var dog længe i tvivl, om han turde prøve kræfter med disciplinen.

"Jeg vidste nok godt instinktivt, at revy lå godt til mig, men jeg har samtidig haft en angst for det. Det så simpelthen så svært ud, når man kiggede på det udefra. Ikke mindst fordi, ikke alle tekster er lige gode. Jeg frygtede simpelthen at stå på scenen med en dårlig tekst, og jeg troede, det ville være forfærdeligt.

Men det er gået op for mig, at når man står med en tekst, der ikke er helt oppe at ringe, så føles det ikke så pinligt igen.

Det er bare hårdt arbejde i forsøget på at gøre teksten så god, som den overhovedet kan blive. Med nye forsøg i nye retninger hver aften,” siger han.

Ventil for små sjove idéer

”For mit vedkommende har revyen også været en ventil, hvor jeg kunne komme af med ting og sager, som jeg ikke anede, hvor jeg ellers skulle gøre af. Små sjove idéer, der ikke kan bære mere end et revynummer,” forklarer Kristian Holm Joensen, som har skrevet en del revynumre selv.

”Til at begynde med var det numre, som jeg på ingen måde kunne finde på at pådutte andre, men efterhånden er jeg blevet en bedre forfatter. Ikke nødvendigvis god – men dog så rimelig – at jeg nu godt kan skrive til andre. Jeg har haft nogle somre, hvor jeg har taget instruktørtjansen, hvilket er hammerhårdt og smadderspændende. Belønningen ligger i, at man efterfølgende kan holde sommerferie, men til gengæld er det voldsomt hårdt op til,” siger Kristian Holm Joensen, og tilføjer:

”I øvrigt er det jo sådan, at jo mindre revyen er, jo hårdere er arbejdet, fordi du er mere på scenen, og der er færre midler at rutte med. På Teater V var vi tre medvirkende, og vi havde stort set skrevet det hele selv, så vi var med i to tredjedele af numrene. Der kom ikke så mange, men vi synes selv, vi var vildt sjove.”

Savner familien

Første del af prøverne til årets Hjørring Revy er henlagt til København, hvor kapelmester Henrik Baloo tager til Hovedstaden for at øve med skuespillerne, og først en måned op til premieren tager skuespillerne den anden vej.

”Tiden i Hjørring er fantastisk det meste af tiden, men jeg savner familien, indtil de kommer op til mig, når sommerferien begynder. Det er en vigtig del af aftalen om at spille revy deroppe, at man kan bo i et sommerhus stillet til rådighed af revyen. Op til premieren arbejder man jo så meget, at man nærmest er på internat.

Men efter premieren får du med et meget mere fritid, og der sætter savnet af familien for alvor ind. Ofte tænker jeg, hvad fanden jeg laver her? Jeg har det jo skide sjovt, når jeg er på arbejde, men i fritiden er der pludselig langt hjem til familien,” forklarer han, før han kaster sig ud i beskrivelsen af familie nummer to og tre: Revyholdet og Revydanmark.

”I revysammenhæng er der faktisk flere slags familier. Dels er der din egen lille private familie, så er der den familie, man bliver

på revyholdet, som ud over skuespillerne dækker instruktør, scenografer, syersker og andre. Alle dem der løfter opgaven i revybyen. Og så er der den endnu større revyfamilie, der er den familie, man bliver optaget i, når man bare i det hele taget har været med i en revy. Alle revyerne er rigtigt gode til at bakke hinanden op. Nok slås vi om de bedst tekster, men samtidig holder man sammen. Hvis Cirkusrevyen, revyen i Tivoli og de store revyer i Nykøbing og Sønderborg er gode, får folk også lyst til at se nogle af de andre revyer.”

En af Danmarks for alvor rutinerede revymennesker er Jan Schou, som har været med i revyer siden 1973, både som skuespiller, instruktør og direktør. De seneste 18 år har det været i Rottefælden i Svendborg, hvor han i år er både kunstnerisk leder og med på scenen.

”Jeg har ikke haft en sommer fri i 18 år, og indimellem er det også blevet til vinterrevyer i for eksempel Herning. Tiden op til revyen er travl. Vi skal for eksempel gøre reklame for forestillingen forskellige steder på Fyn. På de dage, hvor vi spiller, skal vi stå klar til at tage imod publikum i døren klokken 17, og i det pågældende døgn er der ikke meget andet i ens hoved end mental forberedelse til om aftenen. På den led er det at være revyskuespiller et job, man har 24 timer i døgnet. I tiden frem til premieren sover man jo næsten ikke om natten,” siger Jan Schou.

I revyperioden bor Jan Schou i et sommerhus på Thurø, mens resten af året fordeles mellem Odense, Frederiksberg og Berlin. Han begyndte som skuespiller i det faste ensemble på Odense Teater, og er stadig af og til med i regulære teaterforestillinger.

”Jeg siger ofte, at det er lettere at spille Shakespeare end at spille revy, fordi vi skal være klar til ændringer. Nogle af mine gamle kolleger er skrækslagne for at få et tilbud om at spille revy af samme grund.

Rottefælden laver en rigtig lagkagerevy uden rød tråd – men den skal være aktuel. Da der sidste år blev udskrevet valg til 18. juni, måtte man for eksempel gardere sig ved at have flere parodier klar, end man egentlig skulle bruge. Alt efter valgresultatet kunne man så vælge, hvilket nummer man brugte.

”Vi kan også risikere at arbejde med et nummer, som vi synes er alle tiders. Når der så kommer vand i bassinet, som vi siger, altså når der kommer publikum i salen, kan det floppe helt aldeles. Det omvendte kan også ske. Vi kan have et lidt undseligt nummer, der brager igennem. Man ved det aldrig.

Engang i Sønderborg Revyen havde vi et nummer i tre små akter om hamburgerrygge der blev sminket. Vi skreg selv af grin, men vi måtte pille det af efter de to første forestillinger, for ingen i salen grinede. Sidste år her i Rottefælden havde vi til gengæld en sketch om en familie, hvor den gamle mor havde fundet en elsker i sådan en slags gammeldags lystspilstil. Det følte jeg, at vi sådan måtte prøve af til at begynde med, men det viste sig, at det væltede huset hele sommeren.”

Jan Schou kan sammen med Ann Hjort, Pelle Emil Hebsgaard og Christine Astrid Nielsen ses i Rottefælden i Svendborg fra 2. juni til 20. august.

Kristian Holm Joensen kan sammen med Camilla Bendix, Tom Jensen, Charlotte Guldberg og Jens Gotthelf ses i Hjørring Revyen fra 14. juni til 30. juli.

Lise Baastrup kan sammen med Ulf Pilgaard, Lisbet Dahl, Niels Ellegaard og Henrik Lykkegaard ses i Cirkusrevyen fra 16. maj til 27. august.

Få overblik over landets 20 revyer på revydanmark.dk.

Holdet bag Rottefælden. Fra venstre: Pelle Emil Hebsgaard, Christine Astrid Nielsen, Ann Hjort og Jan Schou. Foto: Niller



Med en årligt skiftende kunstnerisk leder og tilsvarende skiftende manifest forsøger det lille odenseanske storbyteater Momentum at skabe scenekunstnerisk fremdrift baseret på tidsåndens impulser. Selvom midterne er små, har teateret gennem snart 10 år formået at producere 50 procent mere end de er forpligtet til, oplevet en ekstrem publikumsudvikling og ikke mindst skabt en helt ny og anderledes teaterkultur i byen.

MOMENTUM

MOMENTUM-MODELLEN:

Årligt
manifest og
kunstneriske
benspænd

Der findes både eksperimenterende og progressive teatre i provinsen. Det er bare sjældent, at de får så meget medieomtale som teatrene i de større byer. Sceneliv har vendt blikket ud i landet og set på et par af de mindre teatre, der på hver deres måde sætter deres markante præg på dansk scenekunst – og på deres lokalmiljø.

Fra forestillingen 'Brudevals'. Foto: Daniel Buchwald

Af Kat. Sekjær

Man kan ikke sige Odense uden at sige H.C. Andersen – og er der noget, man kan lære af hans eventyr, så er det, at man aldrig skal undervurdere de små. Således skriver Teater Momentum sig ind i en nærmest eventyrlig fortælling om en forhutlet ælling, der er blevet en slags odenseansk flamingo.

Anders Skovgaard, der er projekt- og eventansvarlig på Teater Momentum, forklarer den model teateret kører sin arbejdsgang efter:

"Det er egentlig Lars Kaalund, der har stået fadder til modellen. Den går ud på, at vi har en kunstnerisk bestyrelse, som består af Lasse Bo Handberg, Trine Dyrholm og Lars Kaalund, der hvert år vælger en ny kunstnerisk leder på baggrund af et stilingsopslag. Lederen, der så er valgt for et år, sætter derefter sit eget hold sammen – vælger skuespillere, finder lyd- og lysfolk og scenograf. Den kunstneriske leder skal lave tre forestillinger, og er fast ansat året ud. Som regel betyder det, at vi har et årligt fast ensemble. Det er ikke et krav, men sådan har det været hidtil."

Sammen ud i verden

Grunden til at Teater Momentum holder fast i denne model er, at man fra teaterets side håber, at 'det årlige hold', der ofte består af unge, nyuddannede spillere og instruktører, kan gå sammen ud i verden, forklarer Skovgaard:

"De får deres forestillinger med – så de har mulighed for at eksportere dem. Det er deres værker – vi vil ikke lave åndeligt

ejskab på dem," siger han og tilføjer, at teateret derfor ikke vil gøre krav på noget som teaterinstitution.

"Ingen skylder nogen noget, når året er omme. Desuden er Momentum allerede videre med et nyt hold på det tidspunkt."

Den årligt ansatte kunstneriske leder kan i princippet gøre, hvad han eller hun vil. Hvis de føler for at skifte spillerne ud, er der intet til hinder for det, så længe det sker inden for budgettet. Som nævnt har det ikke været tilfældet hidtil – dog er det sket, at man har hyret en ekstra spiller ind, forklarer Anders Skovgaard:

"Vi lægger op til, at holdet er fast – men den kunstneriske magt er større, og det er derfor op til den kunstneriske leder."

Den kunstneriske leder skal ved sin tiltrædelse lave et manifest, i hvilket han eller hun gør rede for sine visioner og for de forestillinger, der skal laves i løbet af året. Manifestet laves som regel ud fra den ansøgning, han eller hun er blevet ansat på, og når den er udformet, går det videre til den kunstneriske bestyrelse. For at det ikke skal være alt for let, laver bestyrelsen så nogle benspænd for lederen, så han eller hun udfordres kunstnerisk i løbet af sæsonen. Meningen er at give udfordringer og fremme progression i scenekunsten.

Momentum skaber teaterpionerer

På spørgsmålet om, hvilken effekt Teater Momentum mener, det kan have på dansk teater, siger Skovgaard, at én af tendenserne i hvert fald er tydelige: Flere af Momentums årlige,

”

*De får deres forestillinger med
– så de har mulighed for at eksportere dem. Det er deres
værker – vi vil ikke lave åndeligt ejerskab på dem.*

kunstneriske ledere er blevet teaterledere efterfølgende.

”Jeg tror, det giver dem blod på tanden til at kunne lave eget repertoire – og det er en kæmpe del af det at lede et teater. Det er noget andet, end at få at vide af en ledelse, hvad man som instruktør skal gøre.”

Teater Momentum vil ikke 'bare have instruktører' – her ønsker man kunstneriske ledere, der udstikker en retning for scenekunsten og udvikler den, forklarer Skovgaard:

”Det er Momentums kerne. Her kan man godt tillade sig at køre scenekunsten i en bestemt retning – og at køre den ret langt ud eller fejle for den sags skyld. Det er indbygget i præmissen – man kan jo ikke få jobbet som kunstnerisk leder igen, ligegyldig om man skaber en succes eller en fiasko. De får muligheden for at eksperimentere her i et år, og bagefter kan de tage de erfaringer med ud og bruge dem – forfine dem, eller hvad de nu ønsker.”

Succesen har været til at tage og føle på: tre Reumert-nomineringer og fem Reumert Talentpriser til kunstnere for deres arbejde på Momentum, alt sammen inden for de sidste ti år. Senest modtog den nuværende kunstneriske leder, Jacob Stage, prisen Teaterkatten for sit arbejde med Momentum-forestillingen 'Lige Om Lidt Bliver Alting Meget Sjovere'.

”Generelt set synes vi, at det er en flot opmærksomhed på vores arbejde – set i lyset af vores lille størrelse og placeringen uden for København,” siger Skovgaard.



Anders Skovgaard. Foto: Jacob Keinicke.

Penge, produktivitet og publikumssucces

Med reference til teaterets størrelse, forklarer Anders Skovgaard, at det også er en præmis, at Momentum har været – og stadig er – et af de mindst bemidlede teatre.

Som et lille storbyteater var Momentum tidligere forpligtet til at lave to forestillinger med 30 visninger hver.

”Alligevel har vi de fleste sæsoner produceret 50 procent mere, end hvad vi er forpligtet til. Det gjorde til gengæld, at det rent faktisk lykkedes os at få en lidt større bevilling, da vi gik ind i vores seneste kontraktforhandling med kommunen. I en tid, hvor der ellers bliver skåret i kulturen over alt. Vores arbejde var virkelig blevet bemærket blandt politikere og publikum.”



Fra forestillingen 'Komme dit rige'.
Foto: Daniel Buchwald.

Netop publikum er et af de områder, hvor der gennem Teater Momentums ti år i Odense virkelig er sket en stor udvikling.

"Da Momentum startede, havde teateret ikke så mange publikummer. Vi havde ikke nogen ide om, hvorvidt fynboerne havde lyst til at se smalt teater, men der var fordomme om, at odenseanere ikke ville. Derfor gjorde vi det billigt for dem – for eksempel skulle det være billigt at prøve at se noget moderne dans."

Teater Momentum lavede en kombination af mange forskellige tilbud, så publikum fik oplevelsen af, at 'her sker der noget'. Alsidigheden gav dem også mulighed for at danne sig en mening om scenekunsten, siger Skovgaard:

"Man må opdrage publikum til at se mere scenekunst uden at fortælle dem, hvad der er godt eller skidt. Vi får meget mere ud af det, hvis vi har publikummer og gæster, der tager kritisk stilling til det, de ser."

Mere Momentum bagefter

Teater Momentums publikum har altid primært været unge – men det er faktisk også ved at forandre sig:

"Før så vi typisk unge i alderen 18-30 år. Særligt studerende, der stadig gik i byen, og som endnu ikke havde fået børn. Dem har vi stadig en konstant stigende andel af. Men vi mærker helt klart, at andre grupper også kommer nu, for eksempel mere specifikt teaterinteresserede og kulturinteresserede. Dem har vi fået i tale gennem vores ekstraarrangementer 'Mere Momentum', som betyder, at hver gang du er inde og se en forestilling, er der et efterarrangement, som man får med i købet. Det behøver ikke at have noget med forestillingen at gøre. Det kan være en koncert eller en talk-back, som giver publikum mulighed for at blive lidt længere eller for at stille spørgsmål. Efterar-

rangementerne har vi også, når der er gæstespil. Det ligger fast. Eneste undtagelse er, når vi har premiere og sidste forestilling."

Anders Skovgaard forklarer, at Teater Momentum selv har opstillet en række retningslinier for deres ekstraarrangementer, nemlig at dyrke de kunstarter, der ellers ikke er et miljø for i Odense. Jazz og punk har for eksempel fået en musikalsk scene i Momentums rammer. På den måde bidrager Teater Momentum til et mangfoldigt kulturmiljø i byen.

På fornavn med publikum

De mange arrangementer, der vender sig ud mod publikum, den lokale forankring og de faste publikummere, 'årskortholderne', har resulteret i et stærkt tilhørsforhold.

"Vi kan godt mærke, at folk har en vi-følelse. Førhen har vi fået kritik af, at vi kunne virke som en lukket klub, men de, der kommer her, føler et stort tilhørsforhold til os. Vi kender rigtig mange af vores årskortholdere på fornavn – og de kender i hvert fald os."

Nogle gange kan man som lille teater endda gøre sine ulemper til fordele, når det kommer til at holde på gæsterne, forklarer han:

"Vi har en flaskehals ved baren – og det er jo pisseirriterende at have ved en bar, men så må vi udnytte det til at skabe en god kontakt med publikum. Selvom man er i gang med at betjene en kunde ved baren, kan man sagtens nå at sige farvel til folk, der går. Vi er meget opmærksomme på at få øjenkontakt og få sagt tak for i aften. Det er vigtigt at få hilst af."

Derudover er der efterhånden en del skoler, der har købt årskort til Teater Momentum. Det er ikke kun skoler fra Odense, men også fra hele det fynske opland. Skovgaard er imponeret og glad for, at skolerne har købt et ungdomsårskort til hver elev.

"Det kan de unge bruge, som de vil, bare gå amok i alle vores tilbud. Og det gør de, må man sige. Vi har et stort flow på den måde. Blandt andet er der et hf-hold, som kommer hele tiden, og som virkelig har gjort det til deres sted. Hvis de oplever glæden og det ufarlige i at se teater – at man for eksempel ikke behøver at tage fint tøj på, og at man kan købe en håndbajer til en 20'er bagefter, så er det nemt. Og det får dem til at blive efter forestillingen."

Vi elsker jer ❤️

Anders Skovgaard lægger ikke skjul på, at det er en del af Momentums filosofi: Det skal ikke være dyrt at gå i teateret – og det er også okay at gøre sig klar til en bytur bagefter:

"De unge vil gerne bruge 500 kr. på at gå i byen, men det er svært for dem at bruge 100 kr. på at gå i teateret, hvis de ikke ved, hvad det er, de køber. Folk må gerne feste igennem, hvis det giver dem en federe oplevelse at være i teatret. Vi skal som sted være åbne for forskellige stemninger, nærmest kamæleon-

”

Folk må gerne feste igennem, hvis det giver dem en federe oplevelse at være i teatret.

tiske og tilpasse os den konkrete aften's gæster.”

På den måde er Momentum både et teater, et kulturudvekslingssted og et sted, man kan hænge ud.

Det har en hel del ældre publikummer også fået øjnene op for. De er vokset op med et andet teatermiljø – så måske er det netop derfor, at de bliver så begejstrede, foreslår Anders Skovgaard, der oplever, at netop det ældre publikum kaster sig ind i debatterne med oprigtig interesse og videbegær:

”Til artist-talks har de altid de vildeste spørgsmål. Og de er ikke bange for at spørge eller sige, hvad de mener. De synes også, det er hyggeligt, at der er så mange unge mennesker. Faktisk er det min opfattelse, at de ikke kan ikke få armene ned af begejstring. De kan slet ikke være i sig selv over, at de har fundet det her sted. Vi har lavet en publikumsundersøgelse, hvor folk på 60 for eksempel skriver 'vi elsker jer' og tegner et hjerte. De er forelskede i vores skuespillere og meget generøse med deres ros. De er ret uhæmmede – de vil gerne deltage og give respons.”

Lokalt samarbejde støtte til vækstlag

Ud over det mangfoldige publikum, har Momentum etableret samarbejder med både lokale virksomheder og andre kulturinstitutioner i byen, blandt andet Brandts Klædefabriks galleri,

Cafebiografen og konservatoriet. Desuden gør man sit bedste for at støtte både vækstlagsgrupper og foreninger, fortæller Skovgaard.

”Vækstlagsgrupper, som mangler en scene kan få mulighed for at bruge vores lille sal gratis. Vi vil gerne støtte dem og kulturmiljøet generelt. Det er meget vigtigt for os. Vi er ikke et pædagogisk hus for teaterhold, men vi kan godt lide det anarkistiske – altså at folk gerne vil noget og har et drive. Det vil vi gerne støtte dem i at udfolde.”

Spektret er bredt, fortæller han – fra sort performance til slapstick – alle kunstnere er velkomne. Men det kunstneriske afsæt er vigtigt. Der er plads til anarkistisk og eksperimenterende scenekunst, men ikke til dilettantteater.

Provinsmyten om, at der kun er plads til det smalle teater i København, har vist sig at være det rene nonsens.

”Vi kan nærmest ikke vise for meget eller for smalt scene-kunst i Odense. Der er en scene for performance, moderne dans, ny dramatik og alternativt teater her. Det er vores overbevisning, at 'mere vil have mere', så derfor har vi hævet vores volumen af gæstespil og ekstraarrangementer. Mund til mund-metoden har haft stor effekt for vores PR og salg. Sammen med årskortet og et konstant flow af forestillinger, har det skabt mere viden og større interesse omkring scenekunst blandt publikum.”



Fra forestillingen 'Lige Om Lidt Bliver Alting Meget Sjovere'. Foto: Jacob Stage.



Dansk Skuespillerforbund: Vi gir en spiller. Dansk Skuespillerforbund: Mere i løn, eller vi dør. Dansk Skuespillerforbund: Vi er flere end bare Mads Mikkelsen. Eller hvad med: Dansk Skuespillerforbund: Fordi Katja Holm er en lækker mås.

Generalforsamling i Dansk Skuespillerforbund har det heldigvis med at være både seriøs, faglig debat og umærkeligt hyggeligt samvær. Således også i år, hvor medlem-

merne indledningsvist blev bedt om at bidrage med slogans til 'bannerstandere' – de markedsføringsbannere, vi bruger, når vi skal præsentere os ude i verden.

Det var en meget veloplagt forsamling, som i løbet af dagen kom omkring vigtige debatter om blandt andet solidaritet, overenskomster, ligestilling og etnicitet.

Vi har plukket en række højdepunkter.

PÅ DEN RØDE LØBER

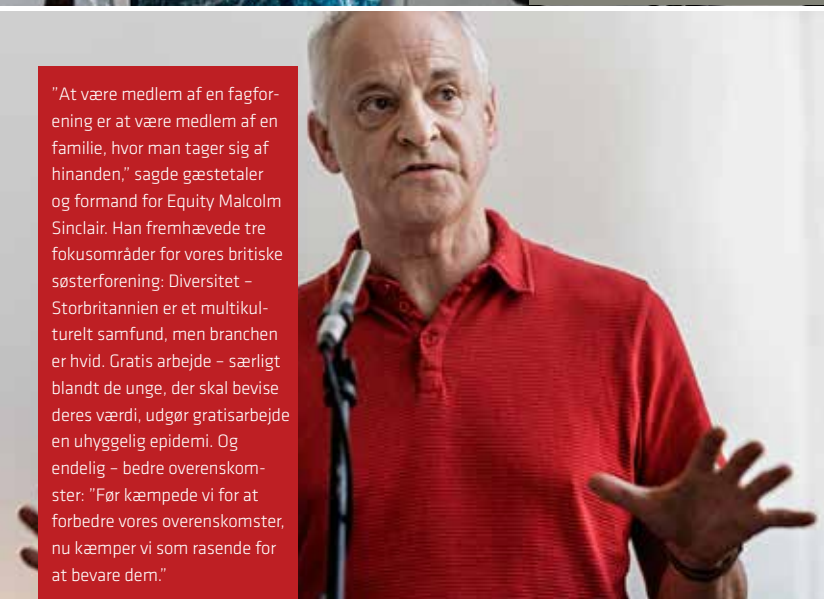
Alle fotos:
Henning Hjorth





Verdens flotteste Bjørn – med formand Katjas ord – har været med os som advokat og dirigent siden 1974, og var med for sidste gang i år. Bjørn Høberg blev både kysset og klappet ud.

"Jeg har i tidens løb oplevet de mærkeligste forslag, for eksempel Sankt Knuds Vej som atomfri zone. Og når jeg har tænkt over, hvad jeg godt kunne tænke mig, sådan når jeg blev ældre, så kunne jeg godt tænke mig at blive æresmedlem af Dansk Skuespillerforbund," sagde han. Og det blev han.



"At være medlem af en fagforening er at være medlem af en familie, hvor man tager sig af hinanden," sagde gæstetaler og formand for Equity Malcolm Sinclair. Han fremhævede tre fokusområder for vores britiske søsterforening: Diversitet – Storbritannien er et multikulturelt samfund, men branchen er hvid. Gratis arbejde – særligt blandt de unge, der skal bevise deres værdi, udgør gratisarbejde en uhyggelig epidemi. Og endelig – bedre overenskomster: "Før kæmpede vi for at forbedre vores overenskomster, nu kæmper vi som rasende for at bevare dem."



"Jeg fryder mig over den næsten trodsige solidaritet, vi har i Dansk Skuespillerforbund. Vi er langt mere solidariske, end den historie, vi har det med at fortælle om os selv. Vi møder hinanden omsorgsfuldt. Vi passer faktisk på hinanden, selvom det kan være svært. Vi står sammen, og vi har i stigende grad mod til at sige fra," sagde formand Katja Holm i sin beretning.



"Du er vores Barack Obama," sagde medlem af bestyrelsen Benjamin Boe til en rørt Katja Holm, som fik stående applaus for sit arbejde.



"Der er mange kønne, både mænd og kvinder, i teaterverdenen, det kan jeg jo godt lide," sagde en glad Anne Linnet, der havde taget turen til København for at modtage årets Kulturpris. I begrundelsen sagde Katja Holm blandt andet: "Få har som sangeren, komponisten, provokatøren og seksualisten Anne Linnet præget dansk musikliv. Anne Linnet spænder helt utrolig vidt, på tværs af aldre og på tværs af overbevisning. Uanset om vi lytter til hendes egne sange, eller hun sætter musik til Johannes Møllehave eller Tove Ditlevsens tekster, så bliver der noget stedsegrønt over det. Noget alment menneskeligt og noget tidløst."

Den nye bestyrelse

Katja Holm (formand), Daniel Bevensee, Adam Brix, Christian Damsgaard, Andreas Jebro, Peder Holm Johansen, Peter Christoffersen, Max-Emil Nissen, Magnus Bruun, Anne Voigt Christiansen, Søren Bang Jensen, Rebekka Lund, Johanne Nørregård-Nielsen, Benjamin Boe Rasmussen, Ulla Ricklander, Andrea Deres (suppleant)

Lille kontingentstigning

Kontingentet bliver reguleret svarende til almindelig prisregulering på to procent i kvartalet:

A-medlemmer: 1.636 kroner

B-medlemmer: 1.227 kroner

P- og E-medlemmer: 409 kroner

Ændringer i forbundets love

Dansk Skuespillerforbunds love går helt tilbage til 1972, og selv om der har været en del ændringer siden dengang, var det ved at være tid til en gennemskrivning og opdatering:

Medlemmerne besluttede blandt andet:

Den ordinære valgperiode for bestyrelsesmedlemmer ændres fra to år til tre år for skabe mere kontinuitet i bestyrelsens arbejde.

Reglerne om eftervederlag til formænd bliver lavet om. Indtil nu har det været sådan, at kun formænd, der stiller op til formandsvalg, men ikke genvælges, får eftervederlag i seks måneder. Fremover bliver det sådan, at også de formænd, der på grund af tidsbegrænsningen på ni år ikke mere kan genvælges, modtager eftervederlag i et halvt år.

Forbundets musicalperformere bliver for eftertiden nævnt på lige fod med skuespillere, operasangere, dansere og koreografer i lovene.

Betegnelsen "B-medlem" slettes, og gruppen bliver fremover blot kaldt "prøvemedlemmer".

(Ændringerne i forbundets love blev efterfølgende behandlet på en ekstraordinær generalforsamling 9. juni – efter Sceneliv gik i trykken.)

DEBAT

Interaktivt skuespil Løn, faglighed og etik

Stadig flere af os er beskæftiget inden for dette komplekse område. Kun ganske få af de firmaer, der bedriver forumteater, har været villige til at indgå overenskomst, og det er en sej kamp at få de øvrige med. Derfor er det vores opgave at forlange overenskomstmæssig løn. DSF arbejder på at hæve niveauet, også i den offentlige sektor. Jeg vil på det kraftigste opfordre jer til at tjekke på hjemmesiden eller med forbundet, når I bliver spurgt om interaktive skuespillerjobs og oplyse til samme, når I bliver tilbudt underbetalt arbejde! Det gælder også elevmedlemmer.

Jeg hører jævnligt historier fra kolleger, der bliver opfordret til at lave forumteater for en elendig løn på urimelige vilkår. Mange takker ja, hvilket er forståeligt med arbejdsløshed som alternativ. Men det medfører, at de få firmaer, der følger overenskomsten, gang på gang må afgive opgaverne til dem, der ikke gør. Vi, der har specialiseret os på området og kræver en ordentlig løn, bliver arbejdsløse. Og minimumslønnen bliver trykket.

Undermineringen af ordentlige lønforhold følges desværre tit med manglende faglighed og etik.

Når forumteater virkelig lykkes, møder det lydhørt sit publikum i øjenhøjde, og kunsten opstår i den interaktive del – sammen med det. Specialiserede interaktive skuespillere kan i samarbejde med kompetente facilitatorer og ikke mindst med målgruppen skabe reel indsigt og forandring.

Men jeg har også set og selv medvirket i arrangementer med facilitatorer, der hindrer i stedet for at fremme udviklingen, fordi de simpelthen ikke lytter, forstår metoden, eller de har egne agendaer. De er således heller ikke i stand til at klæde skuespillerne på til den specielle disciplin, det er at modtage og udføre publikums bud præcist, og især udfordre og lade sig påvirke af buddene, når man er modspiller.

Vi spiller dem, vi spiller for. Vi beder folk om deres tillid og åbenhed i forhold til de problemer, de står i. Det er derfor essentielt, at de, når de byder ind, bliver taget alvorligt både i et ærligt ud- og modspil fra skuespillerne og i en konstruktiv positiv opfølgning på deres bud fra facilitatoren.

Ingen af delene er desværre en selvfølge. Jeg har fx set en facilitator hive folk op på scenen uden deres accept, hvorpå de ikke forumvante skuespillere mødte den tvangsindlagte publikummers anerkendende bud med konfliktoptrappende modspil. Bagefter ignorerede facilitator, hvad der lige var sket med et nyt påhit. Det er ikke bare mangel på faglighed men også på etik.

Vær med til at arbejde for at højne vores faglighed og etik fx ved at efterspørge kompetent undervisning, være anerkendende over for publikum og kritisk over for facilitator og os selv samt solidarisk kræve ordentlige løn- og arbejdsforhold.

Dorte Højsted

freelance skuespiller

DEBAT

At holde sig i gang som skuespiller

Som professionel skuespiller igennem næsten 10 år har jeg fundet ud af, hvor vigtigt det er at holde sit instrument ved lige og at arbejde med sig selv, når man ikke står foran kameratelet eller på scenen.

Jeg vil gerne dele, at teaterinstruktør Per Brahe hvert år inviterer en dansk skuespiller, sanger, forfatter eller danser til Bali på et kreativt ophold ved The Theater Work Center – det balinesiske center for kunst, musik og dans.

Jeg blev som den første dansker inviteret på et kreativt ophold i tre uger – med alt betalt. Mit mål var at arbejde med Per Brahe og de masker, som han igennem 27 år har kreeret og dedikeret til skuespilleren. Hans arbejde baserer sig på erfaringerne fra specielle masker, som de sidste 27 år er blevet lavet og stadig bliver skabt på Bali, i en kombination med et materiale som Michael Chekhov havde tilegnet sig. Maskerne bliver lavet af multitalentet Ida Bagus Alit, maskemager, danser, maler og historiefortæller. Hans masker er enestående smukke men den kraft, han anvender ved frembringelsen, overgår det hele.

Ud over den autentiske undervisning hver dag, har man også mulighed for at arbejde på egne projekter, når man har fri. Jeg har selv de sidste mange måneder arbejdet på et manuskript, og nu havde jeg muligheden for at færdiggøre det i ro og mag. Når man er langt væk hjemmefra, får man automatisk nogle nye kreative ideer og tanker. Jeg færdiggjorde manuskriptet til spillefilmen 'Old Thing Back' på 14 dage, fordi jeg blev så kreativt inspireret af at være der. Man glemmer tid og sted, når man sidder på den anden side af kloden og fordyber sig i tingene, og drømmene får frit løb. Det er garanteret!

På The Theater Work Center får man stillet sit eget 'guest house' til rådighed. Det forventes, at de besøgende på centeret viser interesse og omgås danserne og skuespillerne med opmærksomheden rettet mod det originale. Per Brahe fortalte mig, at det er vigtigt, at man har en god humor og respekt for de lokale og for kulturen, hvis man skal blive taget i betragtning til et tre ugers ophold. Vigtigst af alt... den gode humor!

Jeg vil anbefale alle fra DSF at opleve Bali, hvis man har brug for et kreativt pusterum eller brug for at styrke sine evner som kunstner. Da jeg kom hjem til Danmark igen, følte jeg, at jeg bar rundt på en hemmelighed. Jeg har lært så utrolig mange ting, og jeg har fået så mange oplevelser, at jeg først forstod det, da jeg trådte ud på dansk jord. Det er en fantastisk følelse, når man mærker, at livet er blevet beriget med noget, man kan bruge i sit arbejde og kunst.

Thomas Ernst, skuespiller

KOMMENDE KURSER I DSF STUDIO



MED FOKUS PÅ DIT HÅNDVÆRK

SHAKESPEARE PÅ HAMLETSCENEN
Declan Donnellan, 2.-3. august, venteliste åben

2 dages workshop og forestilling med den internationalt anerkendte engelske instruktør Declan Donnellan. 'The Actor and the Target' er en af de bøger Declan Donnellan har skrevet om skuespillerens arbejde. Declan Donnellan er også stifter af det internationalt anerkendte kompagni Cheek by Jowl, som gæstespiller på Hamlet Scenen i år med 'Measure for Measure.' Cheek by Jowl turnerer over hele verden med stor succes. Glæd jer til at møde og arbejde med denne teaterkapacitet.

DUBBINGKURSUS
Chresten Speggers, 10.-14. oktober, frist 22. august

Kurset giver et indblik i, hvad det vil sige at dubbe og lægge stemme til udenlandske produktioner. Deltagerne stifter bekendtskab med de basale teknikker, man skal kende, når man dubber og kommer til at arbejde med tegnefilm, sitcom (live-action) og dokumentarindtaling. Deltagerne bliver introducerede til de grundlæggende teknikker i dubbing. Kurset afvikles i et professionelt dubbingstudie med teknikker. Alle deltagerne får efterfølgende tilsendt en stemmeprøve med et udvalg af det, der er blevet indtalt i løbet af ugen.

Underviser, Chresten Speggers er skuespiller, instruktør og tekstforfatter og har været kreativ leder på Camp-David siden maj 2004. Som instruktør og stemmecaster, har han arbejdet med adskillige biograffilm, tegnefilm, serier og dokumentarprogrammer for både TV2 og DR. Han underviser 4. års skuespillerelever på Den Danske Scenekunstskole København i indtaling og dubbing og har afholdt kurser for Dansk Skuespillerforbund siden 2000.

SANG-MASTERCLASS
Andrew Byrne, 10.-13. oktober 2016, frist 24. august

På denne eksklusive masterclass får sangere mulighed for at arbejde intensivt med den efterspurgte amerikanske vocal coach Andrew Byrne, der med base i New York coacher sangere på Broadway/Off Broadway-musicals og yder vokaltræning for såvel opera- og musicalsangere som pop- og rocksangere.

Et samarbejde mellem krop, stemme og hjerne
Andrew Byrnes metode er udviklet ved hjælp af omfattende undersøgelser i anvendelsen af neurologiske principper for vokalister. I sine teknikker skaber han således en bevidsthed mellem krop/fysik, stemme og hjernefunktion, som er effektiv og har en hurtigt virkning på stemmearbejdet.

Kurset vil være en kombination af teori, fællesøvelser og individuel sangundervisning i masterclass-konceptet. Andrew Byrne vil også give deltagerne værktøjer til specifikt og struktureret at udvikle deres performanceteknik inden for pop/rock genren.

Andrew Byrne (USA) er sanglærer og vokal coach, komponist, performer og musical director. Hans elever har medvirket i over 40 Broadway-shows bl.a. Evita, Phantom of the Opera, Mamma Mia!, Les Miserables, Spider-Man og A Chorus Line. Han har givet masterclasses i Paris, Australien, Kina og fornyligt også på Musicalacademiet i Fredericia. Han er certificeret træner i Z Health Education.

Hold øje med hjemmesiden for efterårets DSF Studio kursusprogram, som bl.a. også vil byde på Åben Studio, Filmskuespil med Mads Kamp Thulstrup.

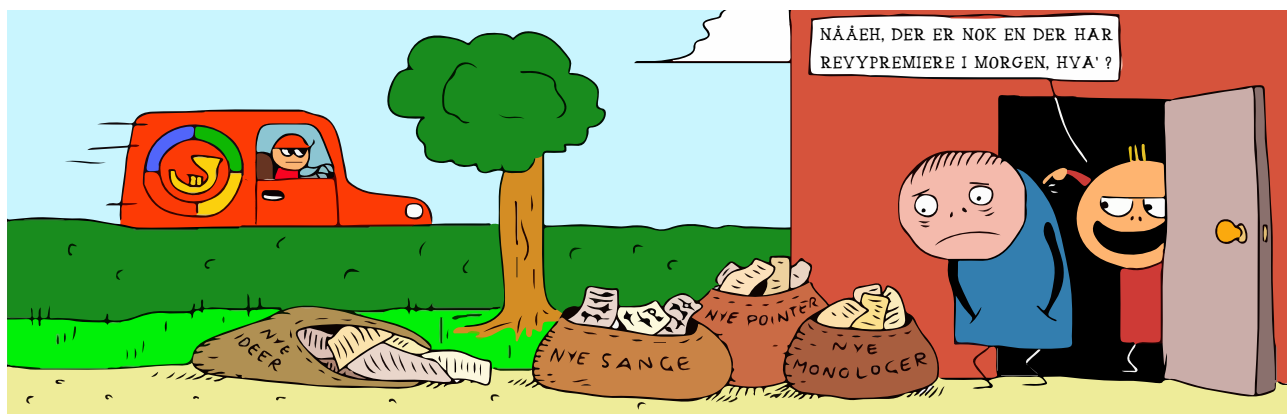
LÆS MERE OG TILMELD DIG KURSERNE PÅ SKUESPILLERFORBUNDET.DK/DSF STUDIO

Runde fødselsdage

Baard Owe	3. juli	80 år	Mette Frank	8. august	50 år
Lene Anna Axelsen	10. juli	70 år	Malene Schwartz	10. august	80 år
Jens Pedersen	11. juli	75 år	Martin Miehe-Renard	10. august	60 år
Sejer Andersen	13. juli	80 år	Kjeld Erik Schaub	13. august	75 år
Tove Bornhøft	18. juli	60 år	Ellen Bache	14. august	60 år
Lise-Lotte Nielsen	23. juli	60 år	Jørgen Krogh	25. august	80 år
Jan Wilhelmsen	30. juli	70 år	Sarah Kjærgaard Boberg	25. august	50 år
Thomas Bendixen	5. august	50 år	Linda Elvira	1. september	50 år
Turan Özaltın	5. august	50 år	Lise Henningsen	5. september	85 år

D'O'INK

Af Mikkel Stubbe Teglbjærg



Ytringsfrihedens begrænsning

Forleden skete det igen. En skuespiller nævnte danske politikere i et interview, der i øvrigt handlede om alt muligt andet. Men da det navn, der blev nævnt, faldt sammen med et ministernavn, ja, så blev det hele alt for galt.

Det er faktisk ret besynderligt, og jeg må indrømme, at jeg overhovedet ikke forstår det drama over nogle helt uskyldige kommentarer.

Men det får mig til igen at tænke på alle de gange, vi kunstnere er blevet bedt om at holde os til det, vi ved noget om – at underholde. Og så i øvrigt blande os uden om den samfundspolitiske debat. Når de voksne taler, får man lyst til at tilføje. Når vi kunstnere – som andre – bruger vores borgerpligt og udtaler os om vigtige emner, som smykkebogen, humanitære katastrofer, integration eller kontanthjælpsloft, bliver vi gang på gang sat på plads af politikere og andre meningsdannere. Jeg glemmer for eksempel ikke, da to folketingspolitikere tidligere på året uden omsvøb sagde, at de helst var helt fri for kunstnere i den offentlige debat. Selvbestaltede meningsdannere har stået i kø for at fortælle os, at kunstnere bør være endog meget påpasselige, når vi bruger vores ytringsfrihed. Og vi kender også til hudløshed påstanden om, at alt hvad der kommer ud af munden på os, er gabende forudsigeligt.

Jamen, det er da med et godt, jysk ord træls, når en kunstner med gennemslagskraft er offentligt uenig med en politik, et parti eller en politiker. For tænk nu, hvis vedkommende faktisk har ret og overbeviser andre? Kunstnere har en ganske betydelig samfundsmæssig magt, når de udtaler sig, og det kan være voldsomt skræmmende for en politiker. Det kan måske ligefrem forekomme farligt.

Hvad kan jeg sige? Væn jer til det! For det er da helt vanvittigt, at vi skal slås i hovedet med vores metier, når vi deltager i debatten. Jeg har sagt det før, og jeg siger det igen: Kunstnere kan, må og skal blande sig. Når, hvor og på hvilken som helst måde, de har lyst. I den offentlige debat og på arbejdspladsen. Hvor som helst man oplever, at der foregår noget forkert. Og uanset om det er noget, der påvirker en mindre gruppe eller noget, der er et grundlæggende angreb på demokratiet eller anstændigheden.

Vi kunstnere er en del af arbejdsmarkedet, en del af det danske samfund og en del af det internationale samfund. Så brug din stemme. Vær synlig derude. Kunstnere skal blande sig. Faktisk så synes jeg nogen gange, at vi ligefrem har pligt til at påtage os det ansvar, der følger af at være en del af en faggruppe, mange lytter til. Pligt til at være med til at sikre, at humanismen og anstændigheden ikke forsvinder fra vores samfund.

Katja Holm



Foto: Karoline Lieberkind



TEATER V

"...Yderst
overbevisende..."



"...Forfriskende
moderne..."



BØRNIBYEN.DK



JP



GREGERSØH.DK



BØRNETEATERAVISEN.DK

DYRENE I HAKKEBAKKE SKOVEN

FRA
5-99
ÅR



BYENKALDER.DK



KULTURKONGEN.DK



CPH-CULTURE



FYNS AMTS AVIS



24. AUG - 4. SEP

TURNÉ 7. SEP - 2. OKT

BL.A. TIL AARHUS & AALBORG

MERE INFO PÅ TEATER-V.DK



KULTURKONGEN.DK

POLITIKEN

UNGT TEATERBLOD

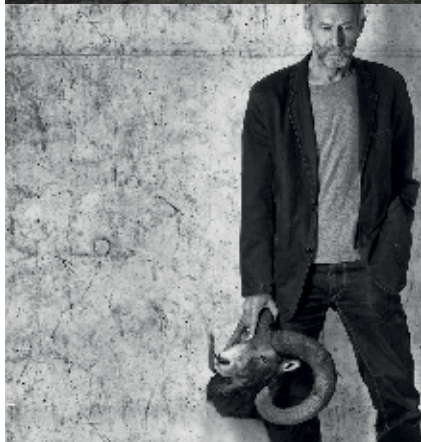
KULTURTID.DK

GREGERS D.H.

NO PLANET B

DET ER SOM OM ALLE VENTER PÅ ALLE

14. - 18. SEP



"Guddommeligt teater...
en vittig og stærk genfortælling af
Biblen, Koranen og Toraen."
NORDJYSKE

ABRAHAM'S BØRN

22. - 25. SEP



PETRUSHKA EXTENDED

GRANHØJ DANS

29. SEP - 1. OKT